

50. møde.

Fredag den 31. januar kl. 13.

Formanden: Udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om de kulturhistoriske lokalmuseer har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Fra folketingsmand Johan Nielsen, der har haft orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han atter kan give møde i tinget fra og med den 1. februar d. å. Stedfortræderen, typograf Karbech Mouritsens hverv som midlertidigt medlem ophører herefter fra nævnte dato at regne.

Medlem af folketinget Vivike har meddelt mig, at han ønsker til justitsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren nærmere forklare, hvorfor han har grebet ind i en bødesag til fordel for en folketingsmand?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring i lov om ungdommens uddannelsesfonds forvaltning og virksomhed.

Valgt blev: *Søgaard, Albertsen, K. B. Andersens, Lis Groes, Hougaard, Erhard Jakobsen, Peter Jørgensen, Henning Rasmussen, Helge Larsen, Henry Christensen, P. E. Eriksen, Peter Larsen, Raunkjær, Ninn-Hansen, Hanne Budtz, Haunstrup Clemmensen og Morten Lange.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om oprettelse af et efteruddannelsesinstitut for præster.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 53) findes i tidenden sp. 1070, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 171).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Aage Knudsen: Som det fremgår af udvalgets betænkning, har vi afholdt 4 møder og herunder haft et samråd med kirkeministeren.

Udvalget har været inde på, at en bestemmelse om styrelsen for denne institution burde optages i lovforslagets tekst, idet det kun står i lovforslagets bemærkninger, hvordan ministeren har tænkt sig, at styrelsen skulle sammensættes.

Udvalget har ligeledes ment, at der i styrelsen også burde være repræsentanter uden for teologernes kreds. Heri har ministeren været enig med udvalget og har stillet ændringsforslag nr. 2 til § 2, som imødekommer udvalgets ønsker, sådan at sammensætningen af styrelsen for institutionen optages i lovteksten. Videre foreslås det, at ministeren ud over repræsentanter, der er nævnt i bemærkningerne, kan udpege 2 lægfolk til at indtræde i institutionens styrelse.

Ligeledes har udvalget ønsket, at der, såfremt pladsforholdene tillod det, også skulle være mulighed for, at præster fra andre trossamfund kunne deltage i denne efteruddannelse. Også her har ministeren været imødekommende og stillet ændringsforslag nr. 1.

Jeg kan på hele udvalgets vegne anbefale de stillede ændringsforslag til vedtagelse og lovforslaget til vedtagelse med disse ændringer.

Bækgaard: Ved første behandling gav jeg på mit partis vegne udtryk for velvilje over for lovforslaget og efterlyste ligesom andre ærede ordførere en bestemmelse i selve loven om sammensætningen af den styrelse, som skal lede institutionen. Ændringsforslag nr. 2 imødekommer således vore ønsker, og det er vi i høj grad tilfredse med.

Også ændringsforslag nr. 1 kan vi give

[Bækgaard.]

vor tilslutning, da det åbner mulighed for, at præster fra andre trossamfund kan deltage i instituttets kursus. Ikke mindst inden for teologien kan der være grund til at skabe mulighed for at udveksle og diskutere synspunkter og ideer, som måske kan virke inspirerende og fornyende for de forskellige kursusdeltagere.

De uafhængige kan altså stemme for lovforslaget ved tredje behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 2, § 2, således ændret, og § 3

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om valg til folketinget [af Aksel Larsen m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 75) findes i tillæg A. sp. 775, fremsættelsen i tidenden sp. 2197).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Indenrigsministeren (Lars P. Jensen):

Det lovforslag, som det ærede medlem hr. Aksel Larsen m. fl. har fremsat, indeholder to ting.

Spørgsmålet om betingelserne for, at et parti kan deltage i tillægsmandaternes fordeling, har jo været drøftet mange gange i det høje ting i en årrække. Efter valgloven af 1948 krævedes der kun, at et parti havde opnået enten et kredsmandat eller i et af de tre landområder havde opnået stemmegenomsnittet pr. mandat for hele landet, for at det kunne få andel i tillægsmandaterne.

Imidlertid stillede valglovskommissionen af 1952 det forslag, som samtidig med grundloven også blev gennemført i valgloven af 1953, at et parti kun kunne deltage i fordelingen af tillægsmandaterne, hvis partiet enten havde opnået et kredsmandat eller fået i alt 60.000 stemmer eller inden for hvert enkelt af de tre områder havde opnået det gennemsnitlige stemmetal, der i hvert område var afgivet pr. kredsmandat. Baggrunden for denne regel var det synspunkt, at man kun fandt det rimeligt at åbne for en partidannelse, såfremt partiet enten havde en betydelig lokal tilslutning, som jo kunne give sig udtryk i et kredsmandat, eller det, uden at kunne få et kredsmandat, dog havde en virkelig betydelig tilslutning over hele landet.

Også i årene efter 1953 har spørgsmålet navnlig om den lokale spærreregulering været drøftet gentagne gange i det høje ting. Resultatet af drøftelsen blev, at man i 1961-loven lempede noget på spærrereglerne, idet man nedsatte kravet til 2 pct. af de afgivne stemmer, hvilket, hvis vi går ud fra stemmedeltagelsen i 1960-valget, betyder 48.640 stemmer, ligesom man gav andel i tillægsmandaterne, hvis et parti inden for to af områderne havde opnået det gennemsnitlige stemmetal pr. kredsmandat i disse områder.

Det forslag, som det ærede medlem hr. Aksel Larsen nu har fremsat, betyder en afskaffelse af de særlige spærreregler og en tilbagevenden til den gamle regel, vi havde i valgloven af 1948, hvorefter et parti kan få tillægsmandater, hvis det enten har fået et kredsmandat eller inden for et af landets tre områder har fået det gennemsnitlige stemmetal pr. mandat for hele landet, hvilket, idet jeg stadig bruger 1960-valgets tal som udgangspunkt, betyder 13.890 stemmer.

Efter min opfattelse er den grundtanke, der ligger bag både 1953-loven og 1961-loven, rigtig. Jeg mener, at det bør være en forudsætning for en partidannelse, at partiet enten har en så betydelig lokal tilslutning, at det kan opnå et kredsmandat, eller at det i hvert fald over hele landet har en ret bred tilslutning.

Det er helt klart, at man altid vil kunne diskutere, hvor grænserne for en sådan spærreregulering skal ligge, og det har man da også i høj grad gjort. Men jeg mener, det vil